অৰুণাচল প্ৰদেশ ৰাজ্য

বনাম

মেচাৰ্চ দামিনী কঙ্গট্ৰাকচন

ফেব্ৰুৱাৰী ২৮, ২০০৭

(ন্যায়াধীশ এ. কে. মাথুৰ আৰু ন্যায়াধীশ ভি. এছ. চিৰপুৰকাৰ)

মধ্যস্থতা আৰু মীমাংসা আইন, ১৯৯৬- উপধাৰা ৩৪ & ৩৩:

আৰ্বিট্ৰেল(মধ্যস্থতা)ৰ ৰায়- ৰায় ৰিভিও(পুনৰীক্ষণ) কৰাৰ মধ্যস্থতাকাৰীৰ ক্ষমতা- আপীলকাৰীয়ে লিখিতভাৱে মধ্যস্থতাকাৰীক ৰায় পুনৰীক্ষণ কৰিবলৈ অনুৰোধ কৰিছিল আৰু লগতে কিছুমান স্পষ্টীকৰণ বিচাৰিছিল- সিদ্ধান্ত আঁতৰাই ৰখাৰ বাবে ৩৪নং ধাৰাৰ অধীনত নিৰ্ধাৰিত সীমাৰ ম্যাদ শেষ হোৱাৰ পিছত প্ৰেৰণ কৰা অনুৰোধ- মধ্যস্থতাকাৰীয়ে উত্তৰ দিছিল যে পুনৰীক্ষণৰ বাবে তেওঁৰ কোনো অধিকাৰ নাইঃ যেতিয়া ৰায় গৃহীত হৈছিল, তেতিয়া আবেদনকাৰীৰ ওচৰত একমাত্ৰ বিকল্প আছিল হয়তো তিনি মাহৰ ভিতৰত বা ৩০দিনৰ সম্প্ৰসাৰিত সময়ৰ ভিতৰত ধাৰা ৩৪ৰ অধীনত আবেদন দাখিল কৰা- পুনৰীক্ষণৰ প্ৰশ্ন সম্পূৰ্ণৰূপে ভুল ধাৰণা কৰা হৈছিল কিয়নো আইনখনত মধ্যস্থতাকাৰীৰ দ্বাৰা ৰায়ৰ পুনৰীক্ষণৰ বাবে এনে কোনো ব্যৱস্থা নাই। লগতে এই পটভূমিত বিচাৰা স্পষ্টীকৰণবোৰ ধাৰা ৩৩-ৰ অধীনত বিবেচনা কৰা হোৱা নাই, মধ্যস্থতাকাৰীৰ দ্বাৰা প্ৰেৰণ কৰা উত্তৰে আবেদনকাৰীক ধাৰা ৩৪(৩) ৰ অধীনত এক নতুন কাৰ্য্যৰ অধিকাৰ প্ৰদান নকৰে যাতে মধ্যস্থতাকাৰী দ্বাৰা প্ৰদান কৰা উত্তৰৰ তাৰিখ সীমাৰ পৰা- চুক্তি তামাদি আইন, ১৯৬৩- ধাৰা ৫।

উত্তৰদাতাই অন্ধ্ৰপ্ৰদেশ ৰাজ্যৰ ৰাজহুৱা নিৰ্মাণ বিভাগৰ সৈতে পথ সেতু নিৰ্মাণৰ কাম সম্পন্ন কৰাৰ বাবে কৰা চুক্তি সন্দৰ্ভত বিধেয়ক উত্থাপন কৰিছিল। কিন্তু ধন দিবলৈ অস্বীকাৰ কৰিছিল। এই অস্বীকাৰে বিবাদৰ সৃষ্টি কৰিছিল যিবোৰ মধ্যস্থতালৈ প্ৰেৰণ কৰা হৈছিল। আৰবিট্ৰেটাৰে ১২-১০-২০০৩ত এক অন্তৰৱৰ্তীকালীন ৰায় প্ৰদান কৰিছিল। আবেদনকাৰীয়ে ০২-

০৪-২০০৪ত বিচাৰকলৈ এখন পত্ৰ প্ৰেৰণ কৰি ৰায়ৰ পুনৰীক্ষণ বিচাৰিছিল। ১০-০৪-২০০৪ত, মধ্যস্থতাকাৰীয়ে তেওঁৰ পত্ৰত উল্লেখ কৰিছিল যে, এই ৰায়ৰ পুনৰীক্ষণৰ অনুৰোধ গ্ৰহণ কৰাৰ কোনো অধিকাৰ তেওঁৰ নাই আৰু লগতে অৱগত কৰিছিল যে ১২-১০-২০০৩তাৰিখৰ এই বঁটাটো প্ৰকৃততে ইয়াৰ লগত জড়িত বিষয়সমূহৰ সৈতে সম্পৰ্কিত এক চূড়ান্ত ৰায়। ২১-০৬-২০০৪ত, উত্তৰদাতা আবেদনকাৰীয়ে ১২-১০-২০০৩তাৰিখৰ অন্তৱৰ্তীকালীন ৰায়টো কাৰ্যকৰী কৰাৰ বাবে আবেদন দাখিল কৰিছিল। তাৰ পিছত ০৬-০৮-২০০৪ত, আবেদনকাৰীয়ে মধ্যস্থতা আৰু মীমাংসা আইন, ১৯৯৬-ৰ ধাৰা ৩৪-ৰ অধীনত ১২-১০-২০০৩তাৰিখৰ ৰায়টো বাতিল কৰাৰ বাবে আবেদন দাখিল কৰিছিল। বিচাৰ আদালতৰ দ্বাৰা বিলম্বৰ অনুমতি দিয়া হৈছিল। সেই নিৰ্দেশ উচ্চ ন্যায়ালয়ে বাতিল কৰিছিল।

এই আদালতত দাখিল কৰা আবেদনত আপীলকাৰীয়ে দাখিল কৰিছিল যে মধ্যস্থতাকাৰীৰ পৰা পত্ৰ লাভ কৰাৰ সময়ত ১০.০৪.২০০৪ত আপীলকাৰীৰ বিৰুদ্ধে ব্যৱস্থা গ্ৰহণৰ কাৰণ উদ্ভৱ হৈছিল আৰু সেয়েহে, আপীলকাৰীৰ মধ্যস্থতাকাৰীৰ পৰা এনে পত্ৰ প্ৰাপ্ত হোৱাৰ তাৰিখৰ পৰা সীমাবদ্ধতাৰ ম্যাদ গণনা কৰাৰ অধিকাৰ আছিল আৰু যদি সীমাবদ্ধতা ১০-০৪-২০০৪ৰ পৰা আৰম্ভ হয় তেন্তে আপীলকাৰীৰ তিনি মাহৰ ভিতৰত আৰু এক মাহৰ সম্প্ৰসাৰিত সময়ৰ ভিতৰত আইনৰ ধাৰা ৩৪ৰ অধীনত ৰায়টো আঁতৰাই ৰখাৰ বাবে আবেদন দাখিল কৰাৰ অধিকাৰ আছে আৰু আপীলকাৰীয়ে ০৬-০৮-২০০৪ত আবেদন দাখিল কৰিছে, যি নিৰ্ধাৰিত সময়ৰ ভিতৰতে হৈছিল।

আপীলসমূহ নাকচ কৰি আদালতে কয়ঃ ১.১ আবেদনকাৰীৰ দাখিল সম্পূৰ্ণৰূপে ভুল ধাৰণা আৰু ইয়াক গ্ৰহণ কৰিব নোৱাৰি। মধ্যস্থতাকাৰীৰ দ্বাৰা গৃহীত অন্তৱৰ্তীকালীন ৰায়দানৰ পৰ্য্যালোচনাই স্পষ্টভাৱে দেখুৱায় যে, তাত সিদ্ধান্ত লোৱা দাবীৰ পৰিমাণলৈকে ই চূড়ান্ত আছিল। এই অন্তৱৰ্তীকালীন ৰায়টোৱে কোনো কথা কোৱা নাছিল আৰু দাবীবোৰ বিশদভাৱে আলোচনা কৰাৰ পিছত পৰিমাণ নিৰ্ধাৰণ কৰিছিল আৰু শেষত প্ৰতিটো দাবীৰ অধীনত পৰিমাণ গণনা কৰিছিল। সেয়েহে এই পুৰস্কাৰক লৈ কোনো ধৰণৰ বিভ্ৰান্তি নাছিল। [দফা ৬]

[৪২১- চি, এফ]

১.২ অন্তৰ্বৰ্তীকালীন ৰায়ৰ পুনৰীক্ষণ বিচাৰি ছয় মাহৰ পিছত অৰ্থাৎ ০২-০৪-২০০৪ত এখন পত্ৰ লিখাটো আপীলকাৰীৰ ফালৰ পৰা সম্পূৰ্ণৰূপে চিন্তাৰ বাহিৰত আছিল। প্ৰথমতে, পত্ৰখন আইনৰ ধাৰা ৩৩ৰ অধীনত কঠোৰভাৱে ডিজাইন কৰা হোৱা নাছিল কাৰণ, সেই ধাৰাৰ অধীনত এটা পক্ষই ত্ৰুটিৰ গণনাত নিৰ্দিষ্ট সংশোধন বিচাৰিব পাৰে, বা ক্লাৰিকেল বা টাইপোগ্ৰাফিক ত্ৰুটি বা অন্য পক্ষক জাননীৰ সৈতে ৰায়টোত সংঘটিত হোৱা একে প্ৰকৃতিৰ আন যিকোনো ত্ৰুটি বা যদি পক্ষসমূহৰ মাজত সন্মতি হয়, তেন্তে এটা পক্ষই মধ্যস্থতা ন্যায়াধিকৰণক ৰায়ৰ এটা নিৰ্দিষ্ট বিন্দু বা অংশৰ ব্যাখ্যা দিবলৈ অনুৰোধ কৰিব পাৰে। আবেদনকাৰীয়ে দাখিল কৰা এই আৱেদন আইনখনৰ ধাৰা ৩৩(১)ৰ অধীনত কোনো মানদণ্ডৰ ভিতৰত নপৰে। এইটো এনেদৰে ডিজাইন কৰা হৈছিল যেন আবেদনকাৰীয়ে পুৰস্কাৰটোৰ পুনৰীক্ষণ বিচাৰিছে। যিহেতু ন্যায়াধিকৰণৰ যোগ্যতাৰ ওপৰত পুনৰীক্ষণৰ কোনো ক্ষমতা নাছিল, সেয়েহে, আবেদনকাৰীয়ে দাখিল কৰা আবেদনখন সম্পূৰ্ণৰূপে ভুল ধাৰণা আছিল। দ্বিতীয়তে, এই প্ৰাৰ্থনা কৰা হৈছিল যে পৰিশোধ পোনপটীয়াকৈ উত্তৰদাতাক বা আদালতৰ জৰিয়তে কৰা হ'ব নেকি বা উত্তৰদাতাক ৰাষ্ট্ৰীয়কৃত বেংকৰ পৰা বেংক গেৰাণ্টি প্ৰদান কৰিবলৈ কোৱা হ'ব পাৰে কিয়নো ই এক অন্তৰ্বৰ্তীকালীন ৰায় আছিল, চূড়ান্ত সিদ্ধান্তৰ অপেক্ষা কৰা পৰ্যন্ত। এইক্ষেত্ৰত এই দুয়োটা প্ৰাৰ্থনা ধাৰা৩৩-ৰ পৰিসৰৰ ভিতৰত নাছিল। পুনৰীক্ষণ কৰিব পৰা নাছিল বা আবেদনত কৰা প্ৰাৰ্থনাৰ আইনৰ ধাৰা ৩৩-ৰ সৈতে কোনো সম্পৰ্ক নাছিল। প্ৰাৰ্থনাটো ধন পৰিশোধৰ পদ্ধতি সম্পৰ্কে আছিল। যেতিয়া এই আবেদনখন আইনৰ ধাৰা ৩৩ৰ পৰিসৰৰ ভিতৰত নাহে, তেতিয়া আবেদনখন সম্পূৰ্ণৰূপে ভুল ধাৰণা কৰা হৈছিল। (দফা ৬) (৪২১- এফ, বি- ই)

১.৩ মধ্যস্থতাকাৰীয়ে দিয়া উত্তৰে আবেদনকাৰীক আইনৰ ধাৰা ৩৪(৩)ৰ অধীনত আবেদন দাখিল কৰিবলৈ কোনো নতুন কাৰণ প্ৰদান নকৰে। দৰাচলতে, যেতিয়া ১২-১০-২০০৩তাৰিখৰ ৰায়টো গৃহীত হৈছিল তেতিয়া আবেদনকাৰীৰ ওচৰত একমাত্ৰ বিকল্প আছিল ধাৰা ৩৪ৰ উপধাৰা (৩)ৰ অধীনত প্ৰয়োজন অনুসৰি তিনি মাহৰ ভিতৰত বা আৰু ৩০দিনৰ সম্প্ৰসাৰিত সময়ৰ ভিতৰত ধাৰা ৩৪ৰ অধীনত আবেদন দাখিল কৰা। কিন্তু, ইয়াৰ পৰিৱৰ্তে সম্পূৰ্ণৰূপে ভুল ধাৰণাৰে আবেদন দাখিল কৰা হৈছিল আৰু তাতো পুনৰীক্ষণৰ বাবে আৰু পৰিশোধৰ পদ্ধতিৰ সন্দৰ্ভত প্ৰাৰ্থনা কৰা হৈছিল। পুনৰীক্ষণৰ প্ৰশ্নটো সম্পূৰ্ণৰূপে ভুল ধাৰণা কৰা হৈছিল কিয়নো

আইনখনত মধ্যস্থতাকাৰীৰ দ্বাৰা ৰায়ৰ পুনৰীক্ষণৰ বাবে এনে কোনো ব্যৱস্থা নাই আৰু পৰিশোধৰ পদ্ধতি সম্পৰ্কে বিচৰা স্পষ্টীকৰণ আইনৰ ধাৰা ৩৩ৰ অধীনত বিবেচনা কৰা হোৱা নাই। সেয়েহে, এই পটভূমিত, আবেদনখন সম্পূৰ্ণৰূপে ভুল ধাৰণা কৰা হৈছিল আৰু মধ্যস্থতাকাৰীয়ে প্ৰেৰণ কৰা উত্তৰে আবেদনকাৰীক আইনৰ ধাৰা ৩৪(৩)ৰ অধীনত আবেদন দাখিল কৰাৰ বাবে নতুন কাৰ্যৰ অধিকাৰ প্ৰদান নকৰে, ইয়াক মধ্যস্থতাকাৰীয়ে দিয়া উত্তৰৰ তাৰিখ- ১০-০৪-২০০৪ৰ পৰা সীমাবদ্ধতাৰ আৰম্ভণি বিন্দু হিচাপে গ্ৰহণ কৰে। [দফা ৬] [৪২১- জি- এইচ; ৪২২- এ, বি]

দেৱানী আপীলীয় আবেদন- দেৱানী আপীল ১০৯৯- ২০০৭|

২০০৪চনৰ লেখ আবেদন (চি) নং ৪০৮ (এ.পি.)ত গৌহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ ০৭-০২-২০০৫তাৰিখৰ বিচাৰ আৰু চূড়ান্ত আদেশৰ পৰা

২০০৭চনৰ ১১০০নং চি. এ.-ৰ সৈতে।

আপীলকাৰীৰ পক্ষত অনিল শ্ৰীবাস্তৱ।

এফ. আৰ. ভেংকটৰামানী, ৰামেশ্বৰ প্ৰসাদ গোৱেল, মনীষ গোস্বামী (মেচাৰ্চ মেপ & কো.) উত্তৰদাতাৰপক্ষত|

আদালতৰ ৰায় প্ৰদান কৰা হৈছিল-

ন্যায়াধীশ এ. কে. মাথুৰ ১. দুয়োখন বিশেষ অনুমতি আবেদনত অনুমতি দিয়া হৈছিল।

২. যিহেতু দুয়োখন আবেদনত জড়িত আইনৰ প্ৰশ্ন সাধাৰণ, সেয়েহে এই সাধাৰণ ৰায়ৰ দ্বাৰা সেইবোৰ নিষ্পত্তি কৰা হয়। সুবিধাৰ বাবে, ২০০৫চনৰ এচ.এল.পি. (চি) নং ১৪৮০৪ৰ পৰা উদ্ভৱ হোৱা দেৱানী আবেদনত উল্লেখ কৰা তথ্যসমূহ বিবেচনা কৰা হয়।

৩. এই আপীলটো গৌহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়, ইটানগৰ পীঠৰ বিদ্বান একক ন্যায়াধীশৰ দ্বাৰা ২০০৪চনৰ লেখ আবেদন নং ৪০৮ত প্ৰণয়ন কৰা নিৰ্দেশৰ বিৰুদ্ধে নিৰ্দেশিত কৰা হৈছে, য'ত বিদ্বান একক ন্যায়াধীশে পাপুম পাৰে, জিলা- য়ুপিয়াৰ উপায়ুক্ত তথা জিলা ন্যায়াধীশৰ দ্বাৰা বিবিধ আবেদন নং ১০- ২০০৪-ত প্ৰণয়ন কৰা ১৫-০৯-২০০৪তাৰিখৰ নিৰ্দেশ বাতিল কৰে। মধ্যস্থতা

আৰু মীমাংসা আইন, ১৯৯৬(ইয়াৰ পিছত 'আইন' বুলি উল্লেখ কৰা হ'ব)ৰ ধাৰা ৩৪ৰ অধীনত আবেদন কৰাত পলম হোৱাটো সমৰ্থনযোগ্য নহয় বুলি উল্লেখ কৰা হৈছে। সেয়েহে, ১৫-০৯-২০০৪তাৰিখৰ আদেশ বাতিল কৰা হৈছিল আৰু লেখ আবেদনখনৰ অনুমতি দিয়া হৈছিল। গৌহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়ে জাৰি কৰা এই নিৰ্দেশৰ বিৰুদ্ধে ক্ষুব্ধ হৈ অৰুণাচল প্ৰদেশ ৰাজ্যৰ ইটানগৰ বিচাৰপীঠে বৰ্তমানৰ আবেদনখনৰ অগ্ৰাধিকাৰ দিছে।

৪. এই আবেদনৰ নিষ্পত্তিৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় সংক্ষিপ্ত তথ্যবোৰ হ'ল যে, ইয়াত উত্তৰদাতাই পথ সেতু নিৰ্মাণৰ চুক্তিভিত্তিক কাম সম্পন্ন কৰাৰ বাবে ৰাজহুৱা নিৰ্মাণ বিভাগত অৰুণাচল প্ৰদেশ ৰাজ্যৰ সৈতে ১৯৯২-৯৩ৰ নং দি.দি./03 থকা এক চুক্তি স্বাক্ষৰ কৰিছিল। প্ৰশ্নযুক্ত কামটোৰ মূল্য যদিও প্ৰথমতে ৭৭.৪৩ লাখ টকাত নিৰ্ধাৰণ কৰা হৈছিল কিন্তু, পক্ষসমূহৰ জৰিয়তে আৰু মাজত হোৱা প্ৰস্তাৱ-পত্ৰৰ পৰৱৰ্তী আলোচনাৰ ভিত্তিত, কামটোৰ মূল্য পুনৰ ১.১৫ কৌটি টকাত নিৰ্ধাৰণ কৰা হৈছিল। কাম আৰম্ভ হোৱাৰ তাৰিখৰ পৰা দুটা বছৰৰ ভিতৰত কামটো সম্পূৰ্ণ কৰিব লাগিছিল। ১০-০৪-১৯৯৩তাৰিখে কাম আৰম্ভ হৈছিল আৰু ১৯৯৯চনৰ মাৰ্চ মাহত এইকাম সম্পূৰ্ণ কৰা হৈছিল। আবেদনকাৰী-উত্তৰদাতাৰ মতে কামটো সম্পন্ন কৰাত পলম হোৱাৰ কাৰণ আছিল- কামৰ মূল পৰিসৰৰ পৰা বিচ্যুতি হোৱা আৰু ভালেমান বাধা আৰু ডিজাইন আৰু ড্ৰয়িংৰ অনুমোদনত পলম হোৱাৰ লগতে সময়ে সময়ে চলি থকা একাউণ্ট বিলসমূহৰ পৰিশোধ কৰাৰ দৰে অসুবিধাসমূহ। ইয়াত উত্তৰদাতাই চুক্তিভিত্তিক কামৰ বাবে বিল উত্থাপন কৰিছিল, যিটো উত্তৰদাতাজনৰ মতে কিছুমান স্বেচ্ছাচাৰী আৰু অসমৰ্থনীয় কাৰণত পৰিশোধ কৰিবলৈ অস্বীকাৰ কৰা হৈছিল। এনে অস্বীকাৰে বিবাদৰ সৃষ্টি কৰিছিল আৰু সেই অনুসৰি মধ্যস্থতাৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ সৃষ্টি হৈছিল। ইয়াৰ পিছত বিৰোধীয়ে আইনখনৰ ধাৰা ১১(৬)ৰ অধীনত আদালতৰ কাষ চাপিছিল যাক ২০০০চনৰ মধ্যস্থতা গোচৰ নং ২১ হিচাপে নম্বৰ দিয়া হৈছিল আৰু পঞ্জীয়ন কৰা হৈছিল আৰু ইয়াক উচ্চ ন্যায়ালয়ে পক্ষসমূহৰ মাজত বিবাদৰ বিচাৰ নিৰ্ণয় কৰিবলৈ এজন মধ্যস্থতাকাৰী নিযুক্তি দি নিষ্পত্তি কৰিছিল। ১৮-১০-২০০১-ত এজন বিচাৰক নিযুক্তি দিয়া হৈছিল কিন্তু পৰৱৰ্তী সময়ত সেই বিচাৰক বৰ্তমানৰ বিচাৰকৰ দ্বাৰা সলনি কৰা হৈছিল। ১২-১০-২০০৩তাৰিখে মধ্যস্থতাকাৰীয়ে ৬৫,৫২,৮৭৮টকাত এক অন্তৰৰ্তীকালীন ৰায় দিয়ে সৰল সুতৰ সৈতে যদিহে, ৰায়ৰ পৰিমাণ ৰায়ৰ তাৰিখৰ পৰা ৬০দিনৰ ভিতৰত পৰিশোধ কৰা নহয়। অৱশ্যে,

ৰায় আঁতৰাই ৰখাৰ বাবে আইনৰ ধাৰা ৩৪(৩)ৰ অধীনত নিৰ্ধাৰিত সীমাবদ্ধতাৰ ম্যাদ ইতিমধ্যে সমাপ্ত হৈছিল। ইয়াৰ পিছত আপীলকাৰীয়ে ৰায়ৰ পুনৰীক্ষণৰ বাবে বিচাৰকলৈ এখন পত্ৰ লিখিছিল আৰু লগতে ০২-০৪-২০০৪ত ৰায়ৰ সন্দৰ্ভত স্পষ্টীকৰণ বিচাৰিছিল। ১০-০৪-২০০৪ত মধ্যস্থতাকাৰীয়ে তেওঁৰ পত্ৰত উল্লেখ কৰিছিল যে, ৰায়ৰ পুনৰীক্ষণৰ অনুৰোধ গ্ৰহণ কৰাৰ কোনো অধিকাৰ তেওঁৰ নাই আৰু লগতে অৱগত কৰিছিল যে, ১২-১০-২০০৩তাৰিখৰ ৰায় প্ৰকৃততে ইয়াৰ লগত জড়িত বিষয়সমূহৰ সৈতে সম্পৰ্কিত এক চূড়ান্ত ৰায়৷ ২১-০৬-২০০৪-ত উত্তৰদাতা-আবেদনকাৰীয়ে ডেপুটি কমিছনাৰৰ আগত ১২-১০-২০০৩তাৰিখৰ অন্তৰ্ৱৰ্তীকালীন ৰায় কাৰ্যকৰী কৰাৰ বাবে আবেদন দাখিল কৰিছিল। ০৬-০৮-২০০৪ত আবেদনকাৰীয়ে আইনৰ ৩৪নং ধাৰাৰ অধীনত ১২-১০-২০০৩তাৰিখৰ ৰায় বাতিল কৰাৰ বাবে আবেদন দাখিল কৰিছিল আৰু লগতে আইনৰ ৩৪ (৩) ধাৰাৰ সৈতে সীমা আইনৰ ৫ নং ধাৰাৰ অধীনত আবেদন দাখিল কৰিছিল। উক্ত আবেদনখন গ্ৰহণ কৰা হৈছিল আৰু ১৫দিনৰ পিছত বিলম্বৰ ক্ষমাৰ ওপৰত শুনানিৰ বাবে স্থিৰ কৰা হৈছিল। এই নিৰ্দেশৰ বিৰুদ্ধে ক্ষুব্ধ হৈ, ইয়াত উত্তৰদাতাৰ দ্বাৰা এখন লেখ আবেদন দাখিল কৰা হৈছিল কিন্তু, উচ্চ ন্যায়ালয়ে এই মন্তব্যৰ সৈতে নিষ্পত্তি কৰিছিল যে, বিষয়টো তলৰ আদালতত চলি থকাৰ বাবে এই পৰ্যায়ত হস্তক্ষেপ কৰাটো উপযুক্ত নহ'ব আৰু বিষয়টোত সিদ্ধান্ত ল'বলৈ উপ-আয়ুক্তক এৰি দিছিল। পাপুম পাৰে, ইটানগৰৰ উপ-আয়ুক্তৰ ১৫-০৯-২০০৪তাৰিখৰ বিতৰ্কিত নিৰ্দেশৰ দ্বাৰা আবেদনকাৰীয়ে আইনৰ ৩৪নং ধাৰাৰ অধীনত আবেদনক অগ্ৰাধিকাৰ দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত হোৱা বিলম্বক অনুমতি প্ৰদান কৰি আবেদনখনৰ সিদ্ধান্ত লয়। এই নিৰ্দেশৰ বিৰুদ্ধে ক্ষুব্ধ হৈ, উত্তৰদাতাই বৰ্তমানৰ লেখ আবেদন দাখিল কৰিছিল। এইটো এই নিৰ্দেশৰ বৈধতা যাক উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ আগত প্ৰত্যাহ্বান জনোৱা হৈছিল। উভয় পক্ষৰ শুনানিৰ পিছত উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ পৰিচিত একক ন্যায়াধীশগৰাকীয়ে এই সিদ্ধান্তত উপনীত হৈছিল যে, পলম কৰাৰ ক্ষেত্ৰত উপ-আয়ুক্তই দিয়া নিৰ্দেশ সঠিক নহয় আৰু আইনৰ ৩৪নং ধাৰাৰ অধীনত প্ৰথম নিৰ্দেশৰ তাৰিখৰ পৰা সাত মাহ পলম হৈছিল আৰু দ্বিতীয় নিৰ্দেশৰ তাৰিখৰ পৰা ছয় মাহ পলম হৈছিল।

৫. তলৰ আদালতত আপীলকাৰী- ৰাজ্যৰ আবেদন আছিল যে, ৰায়টো ১২-১০-২০০৩ত প্ৰদান কৰা হৈছিল আৰু এটা প্ৰতিলিপি ২৩-১০-২০০৩ত গ্ৰহন কৰা হৈছিল। এনেদৰে, সীমাবদ্ধতাৰ সময়সীমা ২৩-১০-২০০৩ৰ পৰা আৰম্ভ হৈছিল। যিহেতু, আপীলকাৰীয়ে পত্ৰখন

ৰায়দানৰ পুনৰীক্ষণৰ বাবে ০২-০৪-২০০৪-ত বিচাৰকলৈ প্ৰেৰণ কৰিছিল আৰু ইয়াৰ উত্তৰ ১০-০৪-২০০৪ত লাভ কৰা হৈছিল যাৰ দ্বাৰা বিষয়টো বিচাৰকৰ দ্বাৰা স্পষ্ট কৰা হৈছিল, সেয়েহে, ১০-০৪-২০০৪ত আবেদনকাৰীৰ সপক্ষে আহৰণ কৰা কাৰ্য্যৰ কাৰণ আৰু আইনৰ ধাৰা ৩৪ৰ অধীনত আবেদন ০৬-০৮-২০০৪ত দাখিল কৰা হৈছিল অৰ্থাৎ তিনি মাহৰ ভিতৰত আৰু এক মাহৰ সম্প্ৰসাৰিত সময়সীমাৰ ভিতৰত, সেয়েহে, ই সীমাবদ্ধতাৰ ভিতৰত আছিল। যদিও, এই যুক্তি বিচাৰ আদালতৰ আগত প্ৰচলিত আছিল কিন্তু, উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ আগত এই ভিত্তিত বিফল হৈছিল যে, আবেদনকাৰীয়ে ৰায়ৰ প্ৰতিলিপি লাভ কৰাৰ সময়ত ২৩-১০-২০০৩ত আপীলকাৰীৰ ওপৰত হোৱা কাৰ্য্যৰ কাৰণ আৰু ০২-০৪-২০০৪ত লিখা পত্ৰখন সম্পূৰ্ণৰূপে ভুল ধাৰণা আছিল। তাত উত্থাপন কৰা দাবীৰ সন্দৰ্ভত অন্তৰৰ্তীকালীন ৰায়টো চূড়ান্ত আছিল, সেয়েহে, আপীলকাৰীৰ সমগ্ৰ প্ৰক্ৰিয়াটো সম্পূৰ্ণৰূপে ভুল ধাৰণা আছিল। সেয়েহে, পৰিচিত একক ন্যায়াধীশগৰাকীয়ে লেখ আবেদনৰ অনুমতি দিয়ে আৰু বিচাৰ আদালতৰ নিৰ্দেশটো আঁতৰাই দিয়ে। বিদ্বান একক ন্যায়াধীশৰ গৃহীত এই নিৰ্দেশৰ বিৰুদ্ধে বৰ্তমানৰ আবেদন দাখিল কৰা হৈছিল।

৬. আমি পক্ষসমূহৰ পৰা বিদ্বান পৰামৰ্শদাতাক শুনিছো আৰু নথি পৰ্যবেক্ষণ কৰিছো। আপীলকাৰীৰ পৰা বিদ্বান পৰামৰ্শদাতাই আমাক প্ৰণোদিত কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল যে, প্ৰকৃততে বিচাৰকৰ পৰা পত্ৰ লাভ কৰাৰ সময়ত আবেদনকাৰীৰ হাতত cause of action(কাৰ্য্যকলাপৰ কাৰণ) ১০-০৪-২০০৪ত উদ্ভৱ হৈছিল আৰু সেয়েহে, আবেদনকাৰীৰ বিচাৰকৰ পৰা পত্ৰ প্ৰাপ্ত কৰাৰ তাৰিখৰ পৰা সীমাবদ্ধতাৰ সময়সীমা গণনা কৰাৰ অধিকাৰ আছিল আৰু যদি সীমাবদ্ধতা ১০-০৪-২০০৪ৰ পৰা আৰম্ভ হৈছিল, তেন্তে আপীলকাৰীৰ তিনি মাহৰ ভিতৰত আৰু এক মাহৰ সম্প্ৰসাৰিত সময়ৰ ভিতৰত আইনৰ ধাৰা ৩৪ৰ অধীনত ৰায়টো আঁতৰাই ৰখাৰ বাবে আবেদন দাখিল কৰাৰ অধিকাৰ আছে আৰু আপীলকাৰীয়ে ০৬-০৮-২০০৪ত আবেদন কৰে, সেয়েহে, এই সময়চোৱাৰ ভিতৰত আছিল। আপীলকাৰীৰ বাবে বিদ্বান পৰামৰ্শ দাখিল কৰাটো সম্পূৰ্ণৰূপে ভুল ধাৰণা আৰু ইয়াক গ্ৰহণ কৰিব নোৱাৰি। মধ্যস্থতাকাৰীৰ দ্বাৰা গৃহীত অন্তৰৰ্তীকালীন ৰায়ৰ পৰ্য্যালোচনাই স্পষ্টভাৱে দেখুৱায় যে, ইয়াত সিদ্ধান্ত লোৱা দাবীৰ পৰিমাণলৈকে ই চূড়ান্ত আছিল আৰু ৰায়ৰ সামৰণি অংশটো উল্লেখ কৰাটো প্ৰাসংগিক হ'ব পাৰে যিটো তলত উল্লেখ কৰা হৈছেঃ

"মই আৰু নিৰ্দেশ দিছোঁ যে, অন্তৰৰ্তীকালীন ৰায়ৰ তাৰিখলৈকে য'তেই দেখুওৱা হৈছে তাত সুতত প্ৰদান কৰা পৰিমাণটো ৬৫,৫২,৮৭৮.00 (মাত্ৰ ৬৫লাখ ৫২হাজাৰ ৮৭৮টকা), উত্তৰদাতাসকলে দাবীদাৰক পুৰস্কাৰৰ তাৰিখৰ পৰা ৬০দিনৰ ভিতৰত পৰিশোধ কৰিব, য'ত বিফল হ'লে প্ৰতি বছৰে ১৮শতাংশ (১৮%) পৰিশোধ নকৰা পৰিমাণৰ ওপৰত এটা সাধাৰণ সুত দাবীদাৰীক এই অন্তৰৰ্তীকালীন ৰায়ৰ ৬০দিনৰ পিছত উত্তৰদাতাসকলে পৰিশোধ কৰিব।"

সেয়েহে, এই অন্তৰৰ্তীকালীন ৰায় যিয়ে কোনো কথা কোৱা নাছিল আৰু দাবীবোৰ বিশদভাৱে আলোচনা কৰাৰ পিছত পৰিমাণ নিৰ্ধাৰণ কৰিছিল আৰু শেষত প্ৰতিটো দাবীৰ অধীনত পৰিমাণ গণনা কৰিছিল। সেয়েহে এই ৰায়ক লৈ কোনো ধৰণৰ বিভ্ৰান্তি নাছিল। আপীলকাৰীয়ে ছয় মাহৰ পিছত অৰ্থাৎ ০২-০৪-২০০৪ত তলত উল্লেখ কৰা প্ৰভাৱত অন্তৰৰ্তীকালীন ৰায়ৰ পুনৰীক্ষণ বিচাৰি এখন পত্ৰ লিখাটো সম্পূৰ্ণৰূপে ভিত্তিহীন আছিলঃ

"গোচৰটো পুনৰীক্ষণৰ বাবে অনুৰোধ দাখিল কৰাৰ সময়ত, এইটোও অনুৰোধ কৰা হৈছে যে, মহোদয়ে, অনুগ্ৰহ কৰি পৰিশোধৰ পদ্ধতি সম্পৰ্কে নিম্নলিখিত বিষয়বোৰ বিবেচনা কৰিব পাৰে, যদি পৰিশোধ কৰিবলগীয়া হয়, কিয়নো মহোদয়ে দিয়া পুৰস্কাৰটো অন্তৰৰ্তীকালীন পৰিশোধৰ বাবে।

(ক) প্ৰত্যক্ষভাৱে মেচাৰ্চ দামনী কনষ্ট্ৰাকচন কোম্পানীলৈ বা সন্মানীয় আদালতৰ জৰিয়তে পৰিশোধ কৰিব লাগিব নেকি।

(খ) যদি পৰিশোধ পোনপটীয়াকৈ মেচাৰ্চ দামনী কনষ্ট্ৰাকচন কোম্পানীলৈ কৰিব লাগে, তেন্তে যিকোনো ৰাষ্ট্ৰীয়কৃত বেংকৰ পৰা সমতুল্য বেংক গেৰাণ্টি বণ্ড ঠিকাদাৰৰ পৰা প্ৰয়োজন হ'ব, কিয়নো ই এক অন্তৰৰ্তীকালীন পৰিশোধ হ'ব আৰু চূড়ান্ত সিদ্ধান্তৰ বাবে অপেক্ষা কৰা হ'ব।

অনুগ্ৰহ কৰি আপোনাৰ বিবেচনাৰ বাবে দাখিল কৰা হৈছে।"

প্ৰথমতে, পত্ৰখন আইনৰ ৩৩নং ধাৰাৰ অধীনত কঠোৰভাৱে ডিজাইন কৰা হোৱা নাছিল কাৰণ, আইনৰ ৩৩নং ধাৰাৰ অধীনত এটা পক্ষই ত্ৰুটি গণনাৰ ক্ষেত্ৰত কিছুমান সংশোধন বিচাৰিব পাৰে, বা ক্লাৰিকেল বা টাইপোগ্ৰাফিক ত্ৰুটি বা একেধৰণৰ আন যিকোনো ত্ৰুটি অন্য পক্ষক জাননীৰ সৈতে বা যদি পক্ষসমূহৰ মাজত সন্মতি হয়, তেন্তে এটা পক্ষই মধ্যস্থতা ন্যায়াধিকৰণক এক নিৰ্দিষ্ট বিন্দু বা ৰায়ৰ অংশৰ ব্যাখ্যা দিবলৈ অনুৰোধ কৰিব পাৰে। আপীলকাৰীয়ে দাখিল কৰা এই আবেদন আইনখনৰ ধাৰা ৩৩(১)ৰ অধীনত কোনো মানৰ ভিতৰত নাহে। ইয়াক এনেদৰে ডিজাইন কৰা হৈছিল যেন আপীলকাৰীয়ে ৰায়টোৰ পুনৰীক্ষণ বিচাৰিছে। যিহেতু ন্যায়াধিকৰণৰ যোগ্যতাৰ ওপৰত পুনৰীক্ষণৰ কোনো ক্ষমতা নাছিল, সেয়েহে, আবেদনকাৰীয়ে দাখিল কৰা আবেদনখন সম্পূৰ্ণৰূপে ভুল ধাৰণা আছিল। দ্বিতীয়তে, এইটো প্ৰাৰ্থনা কৰা হৈছিল যে, পৰিশোধ পোনপটীয়াকৈ উত্তৰদাতাক বা আদালতৰ জৰিয়তে কৰা হ'ব নেকি বা উত্তৰদাতাক ৰাষ্ট্ৰীয়কৃত বেংকৰ পৰা বেংক গেৰাণ্টি প্ৰদান কৰিবলৈ কোৱা হ'ব পাৰে কিয়নো, ই এক অন্তৰৰ্তীকালীন ৰায় আছিল, চূড়ান্ত সিদ্ধান্তৰ বাবে অপেক্ষা কৰা পৰ্যন্ত। এইক্ষেত্ৰত এই দুয়োটা প্ৰাৰ্থনা ধাৰা ৩৩ৰ পৰিসৰৰ ভিতৰত নাছিল। পুনৰীক্ষণ কৰিব পৰা নাছিল বা আবেদনত কৰা প্ৰাৰ্থনাৰ আইনৰ ৩৩নং ধাৰাৰ সৈতে কোনো সম্পৰ্ক নাছিল। প্ৰাৰ্থনাটো ধন পৰিশোধৰ পদ্ধতি সম্পৰ্কে আছিল। যেতিয়া এই আবেদনটো আইনৰ ধাৰা ৩৩ৰ পৰিসৰৰ ভিতৰত নাহে, তেতিয়া আবেদনখন সম্পূৰ্ণৰূপে ভুল ধাৰণা কৰা হৈছিল আৰু সেই অনুসৰি মধ্যস্থতাকাৰীয়ে ১০-০৪-২০০৪তাৰিখৰ যোগাযোগৰ জৰিয়তে তলত দিয়া প্ৰভাৰৰ উত্তৰ দিছিল।

> "অৱশ্যে, আপোনাৰ সুবিধাৰ বাবে মই ইয়াত উল্লেখ কৰিব পাৰো যে, ১৯৯৬চনৰ আইনৰ আঁচনি অনুসৰি, ১২-১০-২০০৩তাৰিখৰ অন্তৰৰ্তীকালীন ৰায়ৰ দ্বাৰা নিৰ্ণয় কৰা বিষয়/দাবীবোৰ চূড়ান্ত আৰু চূড়ান্ত ৰায়টো পাছ কৰাৰ সময়ত একে বিষয়বোৰ আকৌ আলোচ্য নহয়।"

সেয়েহে, মধ্যস্থতাকাৰীয়ে দিয়া উত্তৰে আবেদনকাৰীক আইনৰ ধাৰা ৩৪(৩)ৰ অধীনত আবেদন দাখিল কৰাৰ বাবে কোনো নতুন কাৰণ প্ৰদান নকৰে। দৰাচলতে, যেতিয়া ১২-১০-২০০৩ তাৰিখৰ ৰায় গৃহীত হৈছিল তেতিয়া, আবেদনকাৰীৰ ওচৰত একমাত্ৰ বিকল্প আছিল ধাৰা ৩৪ৰ উপধাৰা

(৩)ৰ অধীনত প্ৰয়োজন অনুসৰি তিনি মাহৰ ভিতৰত বা আৰু ৩০ দিনৰ সম্প্ৰসাৰিত সময়ৰ ভিতৰত ধাৰা ৩৪ৰ অধীনত আবেদন দাখিল কৰা। কিন্তু, ইয়াৰ পৰিৱৰ্তে সম্পূৰ্ণৰূপে ভুল ধাৰণাৰে আবেদন দাখিল কৰা হৈছিল আৰু তাকো পুনৰীক্ষণৰ বাবে আৰু পৰিশোধৰ পদ্ধতিৰ সন্দৰ্ভত প্ৰাৰ্থনা কৰা হৈছিল। পুনৰীক্ষণৰ প্ৰশ্নটো সম্পূৰ্ণৰূপে ভুল ধাৰণা কৰা হৈছিল কিয়নো আইনখনত মধ্যস্থতাকাৰীৰ দ্বাৰা বঁটাৰ পুনৰীক্ষণৰ বাবে এনে কোনো ব্যৱস্থা নাই আৰু পৰিশোধৰ পদ্ধতি সম্পৰ্কে বিচৰা স্পষ্টীকৰণ আইনৰ ধাৰা ৩৩ৰ অধীনত বিবেচনা কৰা হোৱা নাই। সেয়েহে, এই পটভূমিত, আবেদনটো সম্পূৰ্ণৰূপে ভুল ধাৰণা কৰা হৈছিল আৰু মধ্যস্থতাকাৰীয়ে প্ৰেৰণ কৰা উত্তৰে আপীলকাৰীক আইনৰ ধাৰা ৩৪(৩)ৰ অধীনত আবেদন দাখিল কৰাৰ বাবে নতুন কাৰ্যৰ অধিকাৰ প্ৰদান নকৰে, ইয়াক মধ্যস্থতাকাৰীয়ে দিয়া উত্তৰৰ তাৰিখ, ১০-০৪-২০০৪ৰ পৰা সীমাবদ্ধতাৰ আৰম্ভণি বিন্দু হিচাপে গ্ৰহণ কৰে।

৭. সেয়েহে, এই পটভূমিত, বিদ্বান একক ন্যায়াধীশৰ দ্বাৰা লোৱা দৃষ্টিভংগী ন্যায়সঙ্গত যেন লাগে আৰু এই আপীলত হস্তক্ষেপ কৰাৰ কোনো ভিত্তি নাই। ফলস্বৰূপে, দুয়োটা আপীলত কোনো গুৰুত্ব নাই আৰু ইয়াক খৰচৰ সন্দৰ্ভত কোনো নিৰ্দেশ নিদিয়াকৈ নাকচ কৰা হয়।

বি. বি. বি.

আবেদন নাকচ কৰা হয়।

....

অনুবাদ: ড. অৰ্চ্চনা দেৱী, কনিষ্ঠবৰ্গ অনুবাদক

অনুবাদ শাখা, গৌহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়

DISCLAIMER

The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English

version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

“স্থানীয় ভাষালৈ অনূদিত এই ৰায় গোচৰত জড়িত পক্ষই বুজি পোৱাৰ উদ্দেশ্যে সীমিত ব্যৱহাৰৰ বাবেহে। ইয়াৰ বাদে অন্য ক্ষেত্ৰত অনূদিত ৰূপ ব্যৱহৃত নহ'ব। সকলো ব্যৱহাৰিক আৰু বিভাগীয় কামৰ লগতে ৰায়ৰ কাৰ্য্যকৰীকৰণ আৰু ৰূপায়ণৰ ক্ষেত্ৰতো এই ৰায়ৰ ইংৰাজী সংস্কৰণটোৱেই সঠিক বুলি বিবেচিত হ'ব।”